

## Sakspapir

| Saksnr | Utvalg        | Type | Dato       |
|--------|---------------|------|------------|
| 103/22 | Formannskapet | PS   | 20.10.2022 |
|        | Kommunestyret | PS   |            |

| Sakshandsamar         | Arkiv  | ArkivsakID |
|-----------------------|--------|------------|
| Odd Harald Dommersnes | FE-046 | 22/1051    |

### Konsulentbruk og innkjøp av desse

#### Vedlegg:

Innkjøpsreglement  
Konkurransegrunnlag - Management for hire i 6 mnd  
Samarbeid om anskaffelser (1)  
Tilslutningsskjema Reisebyrå  
220208 Verdivurdering Eviny (003)  
Sluttrapport frå DNA Kompetanse AS - 30.06.22 (003)  
Tabell over konsulentinnkjøp

#### Framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret tek saka til vitande.
2. Kommunedirektøren avgrensar bruk av ekstern kompetanse i så stor grad som mogleg.

### Formannskapet - 103/22 - 20.10.2022

#### FS - behandling:

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug orienterte om saka, jamfør saksutgreiinga. Fjellhaug sa at denne saka kunne vore oppe som notat, men det vart valt å ta det som sak.

Helge Dyrikolbotn (KrF) sa at han ikkje er mot konsulentar som prinsipp, men må avgrensa det dersom ein kan bruka interne ressursar. Vidare spurte Dyrikolbotn om Bergensavtalen avgrensar moglegheiter for lokale innkjøp, her svara kommunedirektør Fjellhaug at det er rammeavtalar på enkelte felt, men andre felt der ein står meir fritt. Uansett er det slik at ein må ha Bergensavtalen eller eigne anbod dersom ein kjem over terskelnivået for krav til utlysing av innkjøp.

Det var semje i formannskapet om at ein ønskjer meir konkret informasjon om kva konsulentar er brukte til.

Ordførar Per Lerøy (Ap) refererte vedtaket.

Handsaming i formannskapet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

**FS vedtak:**

1. Kommunestyret tek saka til vitande.
2. Kommunedirektøren avgrensar bruk av ekstern kompetanse i så stor grad som mogleg.

**Saksopplysninger:**

**Bakgrunn.**

Spørsmål stilt av Helge Dyrkolbotn KRF som bakgrunn for saka.

Eg ber om at kommunedirektøren orienterer i kommunestyre i morgen 15/9-22 om kva overforbruket/underskotet på ansvar 1000, teneste 1200 skuldast. Eg ynskjer at kommunestyret får framlagt detaljert rekneskap som syner dette. I følge orientering vi fekk på sist møte i formannskapet har Ansvar 1000 eit totalt avvik på -4.148.265 kr. Av dette står teneste 1200 aleine for heile - 3.828.798. Dette er eit så stort avvik i forhold til budsjettet at det er viktig at vi politikarar får eit godt innblikk i dette. Ynskjer og at kommunedirektøren seier noko om ekstra utgifter er i tråd med anbodsreglement, økonomireglement og politiske vedtak. Eg ser med stor bekymring på dette store avvike på kommunedirektøren sitt ansvarsområde, og det er kanskje noko også kontrollutvalet bør kikke nærmere på.

Kommunedirektøren har val å svara å dela spørsmålet opp slik.

1. Gjennomgang av korleis Austrheim kommune jobbar med innkjøp.
2. Gjennomgang av innkjøpa som er gjort på ansvar 1000 og teneste 1200

**Vurdering**

Austrheim kommune gjer innkjøp for fleire millionar i året, både små og store. Innkjøpa dekkjer mange områder, men grunna stadige endringar forandrar behova seg.

Utgangspunktet er at alle innkjøp som vert gjort skal skje etter Austrheim kommune sitt innkjøpsreglement som er lik gjeldande føresegn om offentleg anskaffingar.

Det grunnleggjande i denne føresegna er:

§ 1-1. Kva anskaffingar som er omfatta av forskrifta

Forskrifta gjelder når oppdragsgjevarar som nemnt i § 1-2 inngår vare-, teneste- eller bygge- og anleggskontrakter, eller gjennomfører plan- og designkonkurransar, med ein anslått verdi som

er lik eller overstige 100 000 kroner ekskl. mva.

**§ 1-2. Kven forskrifta gjelda for**

**(1) Forskrifta gjeld for følgjande oppdragsgivarar:**

- a. statlige myndigheiter
- b. fylkeskommunale og kommunale myndigheiter
- c. offentligrettslige organer
- d. samanslutningar med ein eller fleire oppdragsgjevarar som nemnt i bokstav a til c.

**(2) Eit offentligrettslig organ er et organ som**

- a. er oppretta for å tene ålmenta sine behov og ikkje er av industriell eller forretningsmessig karakter,
- b. er eit sjølvstendig rettssubjekt og
- c. har tilknytning til det offentlige ved at
  - 1.organet hovedsakelig er finansiert av offentlige myndigheiter eller andre offentligrettslige organer,
  - 2.organets forvaltning er underlagt slike myndigheiter eller organet sin leiinggsmessige kontroll eller
  - 3.organet har eit administrasjons-, leiing- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmane er oppnevnt av slike myndigheter eller organer.

Slik at det er klårt at alle innkjøp som Austrheim kommune gjer og som vil overstige kr 100 000,- eks skal fylgja føresegn om offentlege anskaffingar .

***Korleis jobbar ein med innkjøp i det praktiske i Austrheim kommune.***

1. Det fyrste som skjer er at det oppstår eit behov, som munnar ut i eit konkurransegrunnlag. (sjå vedlagte grunnlag) som er ei anskaffing som vart gjort innan ansvar 1000 teneste 1200.
2. I anbodsgrunnlaget vert oppdraget som skal utførast omtala, og kva som vert lagt til grunn ved tildeling av oppdraget.
3. Når ein så har motteke anboda innan fristen så vert desse evaluerte og på bakgrunn av tildelingskriterium vert oppdraget tildelt og behovet vert settar.

## **Kva er status i høve til innkjøp i Austrheim kommune?**

Seinast har det vore gjennomført ein konkurranse som gjeld rammeavtale knytta til tømrartenester med tilbodsfrist 14.10.2022. Anskaffinga sitt føremål er å dekke Austrheim kommune sitt behov for tømrartenester.

Dei neste innkjøpa som vert lagt ut er:

1. Innkjøp av BHT tenester, har eit årleg innkjøp på 300 000,- kroner
2. Innkjøp av medisinar, har eit årleg innkjøp på 300 000,- kroner
3. Innkjøp av tørkepapir/toalettpapir/såpe, har eit årleg innkjøp på 1 000 000,- kroner
4. Innkjøp av straum, har eit årleg innkjøp på omlag 6 millionar kroner.

Dei som arbeider med desse innkjøpa er personal- og økonomisjef og jurist, til å hjelpe oss med å innhente anbodsgrunnlag nyttar vi Odin-prosjekt som kommunen har avtale med via Bergensavtalen. Bergensavtalen er eit samarbeid kor 13 kommunar samarbeidar omkring innkjøp og her står vi fritt til å tilslutta oss dei avtalar som vert framforhandla. Vedlagt saka ligg siste inngåtte avtale som syner dette samarbeidet.

## **Gjennomgang av innkjøpa som er gjort på ansvar 1000 og teneste 1200**

Innkjøp som er gjort på ansvar 1000 og som er omfatta av § 1-1.

Føresegna gjeld når oppdragsgjevar som nemnt i § 1-2 inngår vare-, teneste- eller bygge- og anleggskontraktar, eller gjennomfører plan- og designkonkurransar, med ein anslått verdi som er lik eller overstige 100 000 kroner ekskl. mva.

## **Sjå tabell som ligg som vedlegg: Tabell over konsulentinnkjøp.**

Som det går fram av denne tabellen som er henta ut frå vårt rekneskapssystem så er det fire leverandørar som har levert tenester over § 1-1 i lov om anskaffingar, og det er:

1. Advokafirmaet Rasmussen og Broch som har levert tenester for kr 117 672,- Til informasjon så er dette firmaet Austrheim kommune sin kommuneadvokat som vert rådført når det gjeld juridiske spørsmål. Austrheim kommune har i dag ikkje eigen advokat, og det vil vera tilfelle våre juristar har behov for juridisk rådgjeving. Firmaet har over lang tid vore kommunen sin advokat, og kommunedirektøren ser det som naturleg at denne tenesta vert utlyst.
2. I samband med årsavslutninga i 2021 var det gjort avtale med Ampere Finans for å få ei verdifastsetjing av eigendelane våre i BKK. Samla innkjøp vart på kr 100 170,-. Det vart i forkant av dette oppdraget henta inn pris.
3. DNA kompetanse har levert ei rekke tenester, sjå vedlagte anbodsgrunnlag som både omtaler konkurransen og oppdraget, og sluttrapport som syner kva som har vore levert. Samla er det i 2022 kjøpt tenester frå DNA Kompetanse på 351 540,- kroner.
4. PWC, kostnadane som er ført på ansvar 1000 teneste 1200 gjeld leiaropplæring av leiarar i Austrheim kommune. Dette er eit program som går over fleire år og har ei samla ramme på 293 000,- kroner. Til informasjon så har Austrheim kommune fått tilsegn frå KS kor dei

betaler 50 % av denne opplæringa gjennom OU-midlar.

Kommunen har i 2022 gjort ei rad med innkjøp som vert ført på kontoen for konsulentar, storparten av desse har ingen ting med det ein normalt omtalar som konsulentar i ålmenta. Men sidan vi har ingen andre artar, vert innkjøp av kompetanse bokført som innkjøp av konsulentar.

Ein har ikkje all kompetanse i eigen organisasjon og i somme høve må ein skaffa rett kompetanse for å gjere dei naudsynte tiltaka. Dette gjeld juridisk kompetanse så vel som vedtak gjort i løpet av året som gjer at ein treng å henta inn ekstern bistand for gjennomføring av vedtaka.

### **Konklusjon.**

Ein ser at det har vore eit stort avvik når det gjeld innleige av konsulentar. Avviket skuldast i stor grad behov for kompetanse vi ikkje har i organisasjonen. Kostnadane med dette vert kanskje ikkje rettvise i rekneskapen grunna manglande mogelegheiter å føre desse innkjøpa. Det er stekt fokus på at alle innkjøp skal skje etter kommunen sitt innkjøpsreglement og ein at ein fylgjer føresegna om anskaffingar. Kommunedirektøren ser at det er eit monaleg avvik når det gjeld innleige av kompetanse som kommune ikkje har. Ein kjem frametter til å vera streng på dette med innleige av kompetanse, men vil og vera tydeleg på at det vil vera kompetanse som kommunen ikkje har og som vil måtte leige inn.